

TOP 10 ZAJÍMAVOSTÍ

Průčelí katedrály Sé Patriarcal

pevnost dále rozšiřoval, ale následná zemětřesení a zub času se na stavbě negativně podepsaly. Značně zchátralý hrad byl postupně renovován i za cenu toho, že dnes není z větší části původní.

Na hradě se můžete procházet po cimbuřích, otevřené jsou také zahrady uvnitř hradeb. Společnost vám budou dělat pávi a jiní opeřenci, kteří se tváří, jako by jim to tu patřilo. Posedět je možno v restauraci či

kavárně, najdete tu i obchůdek se suvenýry. V prostorách hradu je umístěna expozice s názvem **Olisipónia**, která vás podrobně seznámí s historií Lisabonu, a tzv. camera obscura, což je systém čoček a zrcadel, který vám zprostředkuje výhled na město.

KATEDRÁLA

Ve většině světových metropolí stojí katedrály na centrálních náměstích, to však není případ Lisabonu. **Katedrála Sé Patriarcal** ☉ [též Santa Maria Maior de Lisboa; denně 9.00–19.00, ne do 20.00; vstupné] stojí na jakoby nepatřičném místě v zatáčce u silnice. Z centra se sem nejlépe dostanete, vydáte-li se směrem na východ po Rua da Conceição. Katedrála není okázalou, pompézní stavbou, ovšem o to větší má historický a umělecký význam. Její stavba byla zahájena ve 12. století, masivní věže a zdi jí dodávají nádech citadely. Ve 14., 16. a 18. století byla poškozena při zemětřeseních

a celé nábřeží je tak vlastně jedním velkým nočním klubem. Developerské firmy tu vystavěly množství hotelů a bytových komplexů, blízko stanice metra je k dispozici také velké nákupní centrum.

Architektonicky zajímavým počinem je i bývalý výstavní pavilon **Pavilhão de Portugal** za jachetním přístavem, jehož autorem je slavný portugalský architekt, nositel Pritzkerovy ceny, Álvaro Siza Vieira. Originálně prohnutá zavěšená střecha pavilonu je 67 m dlouhá a váží 1 400 tun.

NA DRUHÉM BŘEHU ŘEKY TEJO

V roce 1966 byl v Lisabonu uveden do provozu **Ponte 25 de Abril** ²⁸ (most 25. dubna), který se s délkou 2,3 km stal nejdelším evropským visutým mostem své doby. Původně nesl jméno diktátora Salazara, ovšem po revoluci bylo jeho jméno z názvu

autobusem z Lisabonu trvá přibližně jednu hodinu, dostanete se sem i trajektem přes Tejo (30 minut) a poté vlakem (45 minut). Zdejší oblast je krajem oliv a citrusů, mezi stromy se tu pase spousta dobytka. Čím dále na jih cestujete, tím více potkáte vinic – oblast okolo Setúbalu je významným producentem kvalitního a vysoce ceněného muškatelu.

Setúbal je mixem průmyslového města a přímořského letoviska a je třetím největším portugalským rybářským centrem. Střed města je tvořen úzkými uličkami s množstvím obchodů. Nejvýznamnější památkou ve městě je gotický kostel **Igreja de Jesus**, který vznikl někdy kolem roku 1490 a jehož autorem je francouzský architekt Diogo de Boitaca.

Přilehlý klášter byl přebudován na **Museu de Cidade** (út–so 10.00–18.00, ne v létě 16.00–18.00, v zimě 15.00–19.00), v jehož

prostorách si můžete prohlédnout sbírky portugalského výtvarného umění, archeologických nálezů, starožitného nábytku a kachliček. Část expozic je věnována portugalskému romantickému básníkovi Manuelu Mariovi Barbosa du Bocage. Klášterní ambity byly opraveny hned po zemětřesení v roce 1755, pozdější archeologické průzkumy odkryly i původní patio. Část sbírek byla přesunuta do **Galeria Municipal do Banco de Portugal**

Parque Natural da Arrábida

STRAVOVÁNÍ

Lisabonská restaurační scéna se, hlavně co se rozmanitosti a šíře nabídky týče, v posledních letech vylepšila. Gurmáni stále směřují své kroky do čtvrti Bairro Alto, která je vyhlášená svými restauracemi, mezi nimiž hrají prim malé tradiční podniky. S rozvojem města v oblasti starých doků však mnoho restaurátérů přesunulo svoje zájmy právě sem a v oblastech jako Doca de Alcântara, Doca do Poço do Bispo a Doca Jardim do Tabaco se to dnes jen hemží novými restauracemi. Stejná situace panuje v Parque das Nações a v Mercado da Ribeira.

Nejlepší volbou jsou v Lisabonu pokrmy z ryb a mořských plodů; surovin je dostatek a jsou zaručeně čerstvé. To samo-

zřejmě neznamená, že v lisabonské restauraci nedostanete nic jiného – například steaky nebo vepřové a jehněčí maso jsou tu vynikající. Jste-li dostatečně odvážní, můžete se pustit do ochutnávek jídel z bývalých portugalských afrických či asijských kolonií.

Porce bývají v lisabonských restauracích velké. Pokud se na to necítíte, požádejte o porci poloviční, ze kterou většinou zaplatíte asi dvě třetiny původní ceny.

Vynikající carne de porco à Alentejana

Téměř všichni Portugalci rozumí španělsky, řada z nich hovoří francouzsky a v Lisabonu se značná část místních domluví i slušnou angličtinou. Ve škole se děti učí francouzsky a anglicky.

Při dorozumívání se vám může hodit *Česko-portugalská konverzace* (Lingea, 2014), užitečný je také *Kapesní portugalsko-český / česko-portugalský slovník* (Lingea, 2015).

Několik základních slovíček a frází:

Ahoj.	Olá!, Oi!
Promiňte.	Perdão.
Prosím.	Faz favor.
Děkuji.	Obrigado/a.
Není zač.	De nada.
Chvilíčku.	Um momento.
kde/kdy/jak	onde/quando/como
den/týden/měsíc/rok	dia/semana/mês/ano
včera/dnes/zítř	ontem/hoje/amanhã
vlevo/vpravo	à esquerda/à direita
blízko/daleko	perto/longe
levný/drahý	barato/caro
otevřený/zavřený	aberto/fechado
horký/studený	quente/frio
starý/nový	velho/novo

Dny v týdnu:

pondělí	segunda-feira
úterý	terça-feira
středa	quarta-feira
čtvrtek	quinta-feira
pátek	sexta-feira
sobota	sábado
neděle	domingo